

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

KOHTA 1: AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotteen tunnistetiedot

Tuotteen tunnistetiedot:

Tuotteen nimi: R134a (12kg / 14kg / 40kg / 59,5kg / 790kg)
CAS Numero: 00811-97-2
EC Numero: 212-377-0
REACH Numero: 01-2119459374-33-0010

1.2. Käyttökohteet ja ei-suositeltavat käyttötarkoitukset

Suositteltu käyttötarkoitus:

Kylmäainekaasu

Teollinen ja ammattimainen käyttö

Paisunta-aine

Aerosolien ponneaine

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys:

Onninen Oy

Työpajankatu 12

00580 HELSINKI

Puh. 0204 85 6000 (07:00 - 16:00)

asiakaspalvelu@onninen.com

1.4. Hätänumerot

112 - Yleinen hätänumero (24h)

0800 147 111 - HUS Myrkytystietokeskus (24h)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1. Asetuksen (EC) No 1272/2008 mukainen luokitus:

Vaara, Nesteytetty kaasu, Paineenalainen kaasu (H280)

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit:



Varoitussana: Vaara

Vaarausekkeet (H):

H280 Sisältää paineenalaista kaasua; voi räjähtää lämmitettäessä.

Vaaratilanteen estäminen (P):

P403 Varastoitava hyvin tuulettuvassa tilassa

P410 Suojattava auringonpaisteelta

P273 Aineen päästämistä ympäristöön tulee välttää

P314 Hankkiudu lääkärin hoitoon jos tunnet pahoinvointia

Erityissäännökset:

Sisältää Kioton pöytäkirjassa mainittua fluorattua kasvihuonekaasua.

2.3. Muut vaarat

vPvB Aineet: Ei mitään - PBT Aineet: Ei mitään

Kontakti nestemäiseen kylmäaineeseen voi aiheuttaa paleltumavammoja.

Suuret pitoisuudet hengitysilmassa voi aiheuttaa tukehtumisen.

Höyryt ovat ilmaa raskaampia, voivat kerääntyä alhaalla oleviin tiloihin ja aiheuttaa tukehtumisen.

KOHTA 3. KOOSTUMUS/TIEDOT AINESOSISTA

3.1. Aineet

Aineiden tunnistetiedot:

Nimi:	R134a
Kemiallinen nimi:	1,1,1,2-Tetrafluoroetaani
CAS Numero:	00811-97-2
EC Numero:	212-377-0
REACH Numero:	01-2119459374-33-0010

3.2. Seokset Ei sovellettavissa

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Ihokontakti:

Huuhtelee paleltuma-aluetta haalealla vedellä vähintään 15 minuuttia. Suojaa steriilillä siteellä. Hankkiudu lääkärin hoitoon.

Silmäkontakti:

Huuhtelee silmät välittömästi (myös silmäluomien alta) vähintään 15 minuutin ajan ja hankkiudu lääkärin hoitoon.

Nieleminen:

Ei saa oksennuttaa. Hankkiudu lääkärin hoitoon.

Sisäänhengitys:

Siirrä potilas raittiiseen ilmaan paineilmahengityslaitetta käyttäen. Pidä potilas lämpimän ja levossa. Ota yhteyttä lääkäriin. Anna tarvittaessa tekohengitystä.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Väärinkäyttö ja tahallinen hengittäminen voi aiheuttaa kuoleman ilman varoitusmerkkejä, kardiologisista vaikutuksista johtuen. Muut hengittämiseen liittyvät potentiaaliset oireet:

Anesteettiset vaikutukset, huimaus, sekavuus, koordinaatiohäiriöt, uneliaisuus, tajuttomuus, sydämen epätasainen syke ja outo tunne rinnassa, voimakas sydämensyke, pelko, pyörtymisen tunne, heikotus.

Suuret pitoisuudet voivat aiheuttaa tukehtumisen. Oireisiin voi kuulua liikuntakyvyttömyys/tajuttomuus. Uhri ei välttämättä itse huomaa tukehtumista.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääkinnällistä apua ja erityishoitoa koskevat

ohjeet: Ei mitään

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Voidaan sammuttaa kaikilla tunnetuilla sammutusmenetelmillä.

Turvallisuussyistä vältettävät sammutusaineet: Ei erityismainintoja.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tuote ei ole palavaa normaalissa ilmakehän paineessa ja lämpötilassa. Voi muodostaa tietyillä pitoisuuksilla ilmaan sekoitettuna ja tietyssä paineessa syttyvän seoksen. Vältä tuotteen ja ilman seoksia paineenalaisena.

Tuotteen ja kloorin tietyt seokset voivat olla syttyviä tai reaktiivisia tietyi olosuhteissa. Lämpöhajoaminen tuottaa erittäin myrkyllisiä ja syövyttäviä kaasuja (vetyfluoridi). Katso kohta 10.

Säiliöt voivat räjähtää lämmitettäessä.

Älä hengitä räjähdys- tai palokaasuja. ssä

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytä paineilmahengityslaitetta palon sammutuksen aikana.

Siirrä vaurioitumattomat säiliöt vaara-alueelta jos se voidaan tehdä turvallisesti.

Jäähdytä kylmäainesäiliöt vesisuihkulla.

KOHTA 6. TOIMENPITEET PÄÄSTÖONNETTOMUUKSISSA

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytä paineilmahengityslaitetta mennessäsi vaara-alueelle ellei alueen ilmaa ole todettu vaarattomaksi.

Evakuoivat ihmiset vaara-alueelta.

Varmista riittävä tuuletus ja ilmanvaihto.

Estä aineen pääsy viemäriin, kellareihin, asennusmonttuihin, tai muihin matalalla sijaitseviin tiloihin joihin höyryt voivat kerääntyä vaarallisen korkeiksi pitoisuuksiksi.

Katso lisätietoja Kohdista 7 ja 8.

6.2. Ympäristönsuojelun toimenpiteet

Ei saa päästää ilmakehään.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet

Tuuleta saastunut alue huolellisesti.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja Kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Tuotteen turvallinen käsittely

Estä takaisinvirtaus takaisin kylmäainesäiliöön.

Käytä ainoastaan tuotteelle ja sen käyttöpaineelle soveltuvia laitteita ja työkaluja.

Vältä ihokontaktia, silmäkontaktia, ja höyryjen sisäänhengittämistä.

Ainoastaan valtuutetut henkilöt saavat käsitellä kylmäaineita.

Käsittele tuotetta hyvän teollisuushygienian ja turvaohjeiden mukaisesti. Sulje säiliön venttiili aina käytön jälkeen sekä tyhjänä, vaikka säiliö olisi vielä liitettyä laitokseen.

Älä yritä korjata tai muuttaa säiliöiden venttiileiden tai varolaitteiden rakennetta omatoimisesti.

Aseta venttiiliin suojatulppa takaisin paikoilleen heti kun säiliö on irrotettu laitoksesta.

Älä käytä avotulta säiliön lämpötilan nostamiseen.

Älä irrota tai muuta säiliön tunnistetietoja tai varoitusmerkkejä. Älä leikkaa, poraa, hio, hitsaa tai tee vastaavia toimenpiteitä säiliölle.

Katso henkilönsuojaimien suositukset Kohdasta 8.

7.2. Turvalliset varastointiolosuhteet, mukaan lukien yhteensopimattomuudet

Noudata paikallisia kaasusäiliöiden varastointia koskevia asetuksia ja määräyksiä. Säilytä säiliöt hyvin tuulettuvassa tilassa.

Suojaa säiliöt fyysisiltä vaurioilta; älä raahaa, kieritä, liu'uta tai pudota säiliöitä.

Pidä säiliöt erillään avotulesta, kipinöistä ja lämmönlähteistä.

Säilytä säiliöitä alle 50 °C lämpötilassa.

Älä säilytä säiliöitä syövyttäviä aineita sisältävässä ympäristössä.

Ei-yhteensopivat materiaalit:

Katso Kohta 10 alla.

Varastointialuetta koskevat ohjeet:

Varastointialueen tulee olla hyvin tuulettuva.

7.3. Erityiset loppukäyttötarkoitukset

Katso lisätietoja Liitteistä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISY/HENKILÖSUOJAUS

8.1. Valvontaparametrit

LELT (8 h TWA): 1000 (ml/m³)

LELT (8 h TWA): 4240 (mg/m³)

Johdettu vaikutukseton taso: Työntekijät: 13936 mg/m³ - Kuluttajat: 2476 mg/m³ - Altistumistiet:

Sisään hengitys; Terveysvaikutus: Krooniset vaikutukset, Systeminen myrkyllisyys.

Ennustettu vaikutukseton pitoisuus: makea vesi: 0.1 mg/l; merivesi: 0.01 mg/l; vesi (Satunnainen käyttö/

päästö): 1 mg/l; makeanveden sedimentti: 0.75 mg/kg kuivapaino; vesi (jätevesilaitokset): 73 mg/l.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tuotetta tulee käsitellä vain suljetussa kierrossa.

Varmista riittävä ilmanvaihto.

Varmista että työkohteen pitoisuudet ovat altistumisrajojen alapuolella.

Jos riskienarvioinnissa todetaan tarpeelliseksi, käytä seuraavia henkilösuojaimia:

Silmäsuojaus:

Käytä tarvittaessa EN 166 standardin mukaisia silmäsuojaimia.

Ihon suojaus:

Käytä asianmukaisia suojavaatteita

Käsien suojaus:

Jos tuotteen käsittelyn aikana esiintyy paleltumavamman riski, käytä EN511 – 020 standardin mukaisia kylmältä suojaavia suojakäsineitä.

Hengityssuojaus:

Käytä EN 137 standardin mukaista itsenäistä paineilmahengityslaitetta mennessäsi alueelle jonka hengitysilman turvallisuutta ei ole kyetty varmistamaan.

Lämpötilasta aiheutuvat vaarat:

Kontakti nestemäiseen kylmäaineeseen voi aiheuttaa paleltumavammoja.

Ympäristöaltistumisen torjunta:

Katso paikallinen ympäristölainsäädäntö

Kontakti nestemäiseen kylmäaineeseen voi aiheuttaa paleltumavammoja.

Voi suurina pitoisuuksina aiheuttaa tukehtumisen hapen syrjäyttämällä.

Höyryt ovat ilmaa raskaampia, ja voivat kerääntyä malatalla sijaitseviin tiloihin ja monttuihin.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaaliset ja kemialliset perusominaisuudet

Olomuoto ja väri:

Haju:

Hajukynnys:

pH:

Sulamispiste / jäätymispiste:

Kaasu, väritön

Eteen kaltainen

Tietoja ei saatavilla

Ei sovellettavissa tähän aineeseen

-108 °C

Kiehumispiste ja -alue:
Kiinteä/kaasu syttyvyys:
Ylempi/alempi syttymis- tai räjähdysraja:
Höyryntiheys:
Leimahduspiste:
Höyrystymisnopeus:
Höyrinpaine:
Suhteellinen tiheys:
Liukenevuus veteen:
Liukoisuus (muut aineet):

Jakautumiskerroin n-oktanol/vesi (POW):
Itsesyttymislämpötila:
Hajoamislämpötila:
Viskositeetti:
Räjähtävät ominaisuudet:
Hapettavat ominaisuudet:

-26.5 °C
Ei sovellettavissa tähän aineeseen
Ei sovellettavissa tähän aineeseen
3.6 (ilma=1)
Ei sovellettavissa tähän aineeseen
Ei testattu
5.7 bar (@ 20°C)
1.22 g/c3 (@ 20°C)
Ei testattu
Alkoholit, klooratut liuottimet, polyetyleeni glykoli
1.06 (@ 25°C)
Ei sovellettavissa tähän aineeseen
Ei testattu
Ei testattu
Ei sovellettavissa tähän aineeseen
Ei sovellettavissa tähän aineeseen

9.2. Muut tiedot
Tietoja ei saatavilla

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus

Tuote ei ole palavaa normaalissa ilmakehän paineessa ja lämpötilassa. Voi muodostaa tietyillä pitoisuuksilla ilmaan sekoitettuna ja tietyssä paineessa syttyvän seoksen. Vältä tuotteen ja ilman seoksia paineenalaisena. Tuotteen ja kloorin tietyt seokset voivat olla syttyviä tai reaktiivisia tietyissä olosuhteissa. Lämpöhajoaminen tuottaa erittäin myrkyllisiä ja syövyttäviä kaasuja (vetyfluoridi).

10.2. Kemiallinen stabiilisuus
Stabiili normaaleissa olosuhteissa

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus
Voi reagoida voimakkaasti kontaktissa alkalimetalleihin ja maa-alkalimetalleihin.

10.4. Vältettävät olosuhteet
Pidä erillään syttymislähteistä (kipinät tai avotuli). Älä leikkaa, poraa, hio tai altista säiliöitä lämmölle.

10.5. Ei-yhteensopivat materiaalit
Hienot metallijauheet, magnesium ja yli 2% magnesiumia sisältävät seokset, jauhetut metallisuolat.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet
Vetyfluoridi lämpöhajoamisessa ja hydrolyysissä, hiilen oksidit, karbonyylifluoridi, hiilifluoridit.

KOHTA 11. TOKSIKOLOGISET TIEDOT

11.1. Toksikologiset tiedot
Aineen toksikologiset tiedot:
Akuutti toksisuus sisäänhengitettynä :
LC50/4h - rotta = 567000 ppm
Ihoärsytys: ei tiedossa
Silmä-ärsytys: ei tiedossa
Herkistyminen: ei tiedossa

Mutageenisuus: ei tiedossa
Karsinogeenisuus: ei tiedossa
Myrkyllisyys lisääntymiselimille: ei tiedossa
STOT — yksittäinen altistuminen: ei tiedossa
STOT — toistuva altistuminen: ei tiedossa
Aspiraatiovaara: ei tiedossa

KOHTA 12. EKOLOGISET TIEDOT

12.1. Toksisuus

Myrkyllisyys kaloille: LC50/96h/kirjolohi (*Oncorhynchus mykiss*): 450 mg/l
Myrkyllisyys vesikasveille: EC50/72h/levä: >118 mg/l ⁽¹⁾
Myrkyllisyys selkärangattomille vesieläimille: EC50/48h/daphnia magna: 980 mg/l

⁽¹⁾: Tiedot on annettu samankaltaisista aineista saatujen tietojen pohjalta.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Ei helposti biohajoava

12.3. Biokertyvyys

Biokertyvyys on epätodennäköistä

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tietoja ei saatavilla

12.5. PBT ja vPvB -arvioinnin tulokset

vPvB aineet: Ei mitään - PBT aineet: Ei mitään

12.6. Muut haittavaikutukset

Sisältää Kioton pöytäkirjassa mainittua fluorattua kasviuonekaasua.
GWP: 1430

KOHTA 13. JÄTTEIDENKÄSITTELY

13.1. Jätteenkäsittelymenetelmät

Ota talteen aina kun mahdollista. Noudata talteenotossa paikallisia asetuksia ja määräyksiä. Talteenotettu kylmäainekaasu tulee toimittaa paikallisten määräysten mukaisesti hävitettäväksi. Ei saa päästää luontoon. Ei saa päästää ilmakehään. Suorita talteenotto paikallisen määräysten sekä valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti.

KOHTA 14. KULJETTAMINEN

14.1. UN Numero

ADR/RID/IMDG/IATA - UN Numero: 3159

Jos aine on kylmälaitoksen sisällä käytetään numeroa n° ONU: 2857

14.2. UN kuljetusnimike:

ADR/RID/IMDG - kuljetusnimike: 1,1,1,2-TETRAFLUOROETAANI (KYLÄÄINEKAASU R134a)

IATA-Tekninen nimi: 1,1,1,2-TETRAFLUOROETAANI (KYLÄÄINEKAASU R134a)

Jos aine on kylmälaitoksen sisällä, käytetään kuljetusnimikettä: KYLMÄLAITE joka sisältää ei-palavaa, ei-myrkyllistä, kaasua tai ammoniakiliuosta (N° ONU 2672).

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID-Luokka: 2

ADR-Merkki: 2.2

RID-Merkki: 2.2 (+13)

ADR/RID - Vaaran tunnistenumero: 20

Luokituskoodi: 2A

IATA/IMDG - Luokka: 2.2

14.4. Pakkausryhmä

ADR/IMDG - Pakkausryhmä: -

14.5. Ympäristölle vaarallinen: Ei

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

ADR-Tunnelirajoituskoodi: C/E

IMDG Häätäikataulut: F-C, S-V

Varmista riittävä tuuletus ja ilmanvaihto

Varmista että kuljettaja on tietoinen kuorman mahdollisista vaaroista ja tietää miten toimia onnettomuuden tai hätätilanteen aikana.

Noudata aina paikallisia asetuksia ja määräyksiä.

Ennen säiliöiden kuljettamista:

- Varmista että säiliöt on kiinnitetty tukevasti.
- Varmista että säiliöiden venttiilit on suljettu eivätkä vuoda.
- Varmista että venttiilin suojakorkki on kiinnitetty tiiviisti.
- Varmista että venttiilin suojalaitteet (jos sellaisia on) on kiinnitetty tukevasti paikoilleen.

Vältä kuljettamista ajoneuvossa jonka tavaratila ei ole eristetty ohjaamosta.

14.7. Kuljettaminen irtotavarana MARPOL 73/78 Liitteen II mukaisesti ja IBC Koodi: Ei sovellettavissa

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Turvallisuus-, terveys- ja ympäristömääräykset/lainsäädäntö joka koskee ainetta tai seosta Direktiivi 67/548/EEC (Vaarallisten aineiden luokitus, pakkaaminen ja merkintä). Direktiivi 99/45/EEC (Vaarallisten valmisteiden luokitus, pakkaaminen ja merkintä). Direktiivi 98/24/EC (Kemiallisiin aineisiin liittyvät riskit työmaalla). Direktiivi 2000/39/EC (Työperäisen altistumisen raja-arvot); Direktiivi 2006/8/CE. Asetus (CE) n. 1907/2006 (REACH), Asetus (CE) n. 1272/2008 (CLP), Asetus (CE) n. 790/2009 (1° ATP CLP), Asetus (EU) n. 830/2015.

Katso tarvittaessa seuraavia säännöksiä:

Direktiivi 2003/105/CE ('Vakavien onnettomuuksien riskeihin liittyvät toimet') ja sitä seuraavat muutokset. 1999/13/EC (VOC direktiivi).

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi: kyllä

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Tarkistettu käyttöturvallisuustiedote komission asetuksen 830/2015 mukaisesti.

Varmista että käyttäjät ymmärtävät aineen syttyvyyteen liittyvät vaarat.

Paineilmahengityslaitteiden käyttäjät tulee opastaa hengityslaitteen oikeaoppiseen ja turvalliseen käyttöön.

Varmista että käyttäjät ymmärtävät aineen myrkyllisyyteen liittyvät vaarat.

Tämän asiakirjan on laatinut pätevä henkilö, joka on saanut asianmukaisen koulutuksen.

Tärkeimmät kirjalliset lähteet:

ECHA: Euroopan kemikaalivirasto

ECDIN-Ympäristökemikaalien data- ja tietoverkko-Yhteinen tutkimuskeskus, Euroopan yhteisön komissio

SAX:n TEOLLISTEN MATERIAALIEN VAARALLISET OMINAISUUDET - 8. painos - Van Nostrand Reinold

CCNL - Liite 1

EIGA

Tässä dokumentissa annetut tiedot perustuvat parhaaseen tietoomme dokumentin julkaisupäivänä. Dokumentti viittaa ainoastaan nimettyyn tuotteeseen, eikä muodosta takuuta yksittäisistä ominaisuuksista. Käyttäjän velvollisuutena on varmistaa, että nämä tiedot ovat tarkoituksenmukaisia ja täydellisiä suunnitellun käyttötarkoituksen suhteen.

Luokittelu Asetusten (EC) 1272/2008 CLP / (EC) 1999/45 DPD laskentamenetelmien mukaisesti.

Tämä käyttöturvallisuustiedote korvaa kaikki aiemmat versiot.

ADR:	Eurooppalainen sopimus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista.
CAS:	Chemical Abstracts Service (American Chemical Society:n jaosto).
CLP:	Luokitus, Merkintä, Pakkaus.
DNEL:	Johdettu vaikutukseton taso.
EINECS:	Olemassa olevien kaupallisten kemiallisten aineiden eurooppalainen luettelo.
GHS:	Kemikaalien maailmanlaajuisesti harmonisoitu luokitus- ja merkintäjärjestelmä.
IATA:	Kansainvälinen lentoliikenneyhdistys.
IATA-DGR:	Kansainvälisen lentoliikenteen yhdistyksen (IATA) antama vaarallisia aineita koskeva asetus.
ICAO:	Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö.
ICAO-TI:	Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) tekniset ohjeet.
IMDG:	Vaarallisten aineiden kansainvälinen merikuljetuskoodi.
LC50:	Tappava pitoisuus 50 prosentille koehenkilöistä.
LD50:	Tappava annos 50 prosentille koehenkilöistä.
LTE:	Pitkäaikainen altistuminen.
PNEC:	Ennustettu vaikutukseton pitoisuus.
RID:	Vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskeva asetus.
STE:	Lyhytaikainen altistuminen.
STEL:	Lyhytaikaisen altistumisen raja.
STOT:	Myrkyllisyys kohde-elimille.
TLV:	Kynnyksen raja-arco.
TWATLV:	8 tunnin aikapainotettu keskiarvoinen raja-arvo. (ACGIH Standardi).